



Vak: Graad 8 Afrikaans: Huistaal

Onderwerp: Afrikaans HT: Eksamen Kwartaal 2

Totaal: 102 Punte

1. B: Klanknabootsing en vergelyking

4 punte

Verduideliking:

'n Vergelyking is 'n naasmekaarstelling van dinge om die ooreenkoms of verskil te vergelyk; stylfiguur. Woorde soos soos en net soos of nes word gebruik om aandag op die vergelyking te vestig. Klanknabootsing (ook onomatopoeë); is die gebruik van woorde om die klanke wat hulle beskryf, te skep.

2. Wie | Daardie | Iemand

6 punte

Verduideliking:

Vraende voornaamwoorde = Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom: dis by vraagsinne.

Aanwysende voornaamwoorde = hierdie, daardie, dié: dit wys iemand/iets aan.

Onbepaalde voornaamwoorde = iemand, almal: dis nie spesifiek nie.

3. B: "met die haelgeweer" en "met die klein ogies"

4 punte

Verduideliking:

Byvoeglike bepalings (woord of sinsnede) beskryf die onderwerp of voorwerp (selfstandige naamwoorde) in die sin.

4. waar

2 punte

Verduideliking:

Bv. "herken", "erken" en "beken" is almal van die stamwoord "ken" afkomstig en is dus paronieme.

5. doelbewus

3 punte

Verduideliking:

Antonieme is woorde met teenoorgestelde betekenis.

per abuis = per ongeluk

doelbewus = opsetlik

6. Jan eet genoeg totdat hy versadig is.

3 punte

Verduideliking:

Woordorde in tweede sin verander.

Werkwoord 1 in sin 2 gaan na die einde van die sin.

7. Eufemisme 3 punte

Verduideliking:

'n Eufemisme is 'n versagtende uitdrukking of omskrywing; verbloeming; word gebruik om nie gevoelens seer te maak nie, bv. lang vingers hê (steel).

8. onwaar 2 punte

Verduideliking:

Spanmaat is die antoniem van opponent. 'n **Opponent** word ook 'n **teenstander** genoem.

9. iets is besig om te gebeur. | iets behoort te gebeur. 3 punte

Verduideliking:

Die infinitief vertel vir ons meer van die werkwoord:
Leidrade "om", "behoort" en "te".

10. eienaam | soortnaam 4 punte

Verduideliking:

Name van mense, plekke = Eiename en word met hoofletters gespel.

Algemene name = soortname bv. diere, kinders.

11. waar 2 punte

Verduideliking:

Bv. Ek skop die bal.

Ek = onderwerp, speel = gesegde, die bal = voorwerp

12. 14 | Italiaanse 4 punte

Verduideliking:

Sonnet = 14 versreëls

Oktaaf = 8 versreëls

Sestet = 6 versreëls

13. A: Suid-Afrikaanse Steenkool-, Olie en Gaskorporasie. 4 punte

Verduideliking:

Akronieme is 'n verkorting van 'n woord.

Bv. HAT - handleiding van die Afrikaanse taal

14. onpersoonlik | onpersoonlike 4 punte

Verduideliking:

"dit" is 'n onpersoonlike voornaamwoord, hael is die onpersoonlike werkwoord.

15. onwaar 2 punte

Verduideliking:

'n Onderskikkende sin is wanneer die saamgestelde sin uit een of meer hoofsin en een of meer onderskikkende sinne of bysinne bestaan.

Die sin wat saam met die voegwoord gaan, is altyd die bysin or onderskikkende sin.

16. B: Die son skyn. 4 punte

Verduideliking:

Wanneer 'n werkwoord nie 'n voorwerp aanneem nie, word die werkwoord "onoorganklik" genoem.

17. waar 2 punte

Verduideliking:

Al drie die woorde dui op die emosie **hartseer** en is dus sinonieme.

18. B: Die kinders hardloop daar. 4 punte

Verduideliking:

'n Bywoord van plek dui aan waar 'n werkwoord / handeling plaasvind.

Waar (plek) hardloop die kinders? Daar.

19. onwaar 2 punte

Verduideliking:

'n Predikatiewe byvoeglike naamwoord staan na die selfstandige naamwoord wat dit beskryf.

Bv. Die senter van die rugbyspan is vinnig.

20. homofoon | paroniem 4 punte

Verduideliking:

Homofone = woorde wat dieselfde klink, maar anders gespel word en dus van betekenis verskil.

Paronieme is woorde wat dieselfde stam het, maar verskil in betekenis.

21. twee | maar 4 punte

Verduideliking:

'n Veelvoudige sin het twee hoofsinne en word verbind met "en" of "maar".

Albei sinne het ewe veel waarde.

22. A: Oksimoron. 4 punte

Verduideliking:

Oksimoron is 'n stylfiguur waarby twee teenoorgestelde begrippe met mekaar verbind word.

23. B: Die gesegde is die werkwoord in die sin en vul die onderwerp aan. 4 punte

Verduideliking:

Die gesegde vertel meer van die onderwerp.

Die tiener = onderwerp, eet = gesegde.

24. koeplet | kwatryn | sestet 6 punte

Verduideliking:

2 versreëls = koeplet

4 versreëls = kwatryn

6 versreëls = sestet

8 versreëls = oktaaf

25. Alliterasie 3 punte

Verduideliking:

Alliterasie is die herhaling van konsonate - meestal aan die begin van woorde.

26. hard | "hard" 3 punte

Verduideliking:

Die woord "hard" verwys na hoe (die wyse waarop) die man die bal skop (werkwoord).

'n Woord wat verwys hoe 'n aksie uitgevoer word, word 'n bywoord van wyse genoem.

27. onwaar 2 punte

Verduideliking:

Dikwels en **gereeld** is sinonieme en dui op dieselfde gereelde handeling.

28. 'n Groot walvis het gister op Muizenbergstrand uitgespoel. 3 punte

Verduideliking:

'n Groot walvis het gister op Muizenbergstrand uitgespoel.

Na 'n aan die begin van 'n sin, is daar 'n hoofletter. Eiename word met hoofletters gespel.

29. A: Die vrou het die boek geskryf. 4 punte

Verduideliking:

Die hulpwerkwoord "het" dui die verlede tyd aan.

30. peperduur 3 punte

Verduideliking:

Spotgoedkoop is die intensiewe vorm van goedkoop. Duur moet dus ook in die intensiewe vorm (peperduur) gegee word.
